

Melekler Ağlamasın

"Çocuklarımızın karınlarını ve zihinlerini doyurduğumuz kadar ruhlarını da beslemeliyiz" diyor Michael Marshall. Yine yabancı düşünürlerden biri olan Haim Jinott "Çocuklar donmamış beton gibidir, üzerlerine ne düşse iz bırakır" diye bu sözü tamamlıyor.

Galiba bu günlerde bu iki söz 7'den 70'e hepimizi ilgilendiriyor. Ben bir anasınıflı öğretmeniym ve çalıştığım okuldaki öğrencilerime televizyonda herhangi bir eğitici program izlemek için sınıftaki televizyonu açtım. İlk açtığım kanalda çiftlik konulu bir program vardı. Ardından diğer bir kanalı açtım kaynana ve gelin temalı bir program, başka bir kanalda şansımı değerlendirmek istedim, ne göreyim: yeni bir gelin-kaynana reklamı...Ne yazık o tazecik, 5-6 yaşındaki beyinlerin önünde kırdığımı duydum. Ne oluyoruz? Nereye gidiyoruz? Kendimi sorguladım.

Descartes insan beynini "boş levha" diye niteliştir. Doğuştan itibaren bizimle olan bu boş levhanın ne ile doldurulacağı çevremizin ve bizim ilgisine göre değişir. Ancak henüz 5-6 yaşında, daha kendi bilgilerini eğitimin kökeninde yer alan sarmal sisteme göre kendisi oluşturamayan okul öncesi öğrencilerimiz bu bilgileri hazır almaktadır. Özellikle televizyonlarda izledikleri kişileri kahraman olarak bilinçaltına yerleştirmektedirler. Çünkü onlar; bağırma, el, göz ve vücut duruşlarıyla şiddet ve saldırganlığı Freud'un da belirttiği gibi bilinçaltına atmaktadırlar. Ve ilerde bir gün herhangi bir tartışma-çıkoturma anında bunu bilinçaltından çıkarıp "karşımdaki ne bağırma, vücut duruşumla ona mesaj göndermeliyim ve gözlerimden her an ateş çıkartabilecek şekilde bakmalıyım" düşüncesinin hakimiyetiyle bunu kullanmaktadır. O zaman da tartışmayı bilmeyen insanlar damgası vurulmaktadır. Daha 5-6 yaşında olan bu çocuklar ileride iletişim kuramayan, toplumdaki soyutlanmış ve topluma uyum sağlayamayan bireyler haline gelmektedirler. Sadece sosyal ilişkilerde mi? Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) tarafından 41 ülke arasında 15 yaş grubundaki öğrencilere yapılan matematik, fen bilimleri ve okuma alanlarındaki düzey ölçücü sınav sonucuna göre, matematikte 35. olmuştur. Aynı şekilde fen bilgisi alanında da son sıralarda yer almıştır. Problem çözme becerisindeyse öğrencilerimiz alt seviyelerdedir (8 Aralık 2004, Hürriyet). Veya 2004-LGS'de yaklaşık 60 bin, 2004-ÖSS'de yaklaşık 32 bin öğrencinin sıfır puan alması...

Tabii ki, insan beyninin oluşumunda genetik ve çevre faktörleri etkilidir. Ancak bizler çocuklarımıza "büyüme ve gelişme çağında neyi çok versek" sorusunu değil, "kaliteli bir eğitim ortamını nasıl sağlayabiliriz?" sorusunu kendimize sormalıyız. Unutmayalım; çocuklarımız için dünya, biz yetişkin-

lerin gördüklerinden daha karmaşıktır. Bizler tabii ki tartışmaları, kavgaların nedenlerini anlayabiliriz. Ancak onların dünyası çok daha yoğundur. Çağın gereksinimlerinden biri olan etkili iletişim kurma becerisini ve karşılaştıkları bir problemi çözme becerisini onlara ne kadar aşırlarsak gelecekte kendi ayakları üzerinde durmayı bilen bireyler yetiştirme olasılığımız o denli artar. Hiçbir zaman aklımızdan çıkarmayalım: "çocuklarımız bizlerin bir aynasıdır."

Hamiyet Erdem
Kütahya

İmdat! Ölüyorum, Yok mu Kurtaran?

İmdat! Güzelliklerimi çalıyorlar. İncilerimi, mücevherlerimi elimden alıyorlar. Kanımı, canımı gasbetiyorlar göz göre göre. Boğuyor, yok ediyorlar beni. İmdat! Yok mu kurtaran, yok mu bir sahip? Neden böyle terk edildim. Ne yaptım ki böylesine acılarımla baş başa bıraktınız beni. Oysa ben bugüne kadar hep iyilikler taşıdım heybelerimize; hep güzellikler sundum gönüllerinize. Yüzyıllardır gözlerinizi okşayarak mı? Sıcaktan bunaldığımızda da yorulduğunuzda içime atmadınız mı gövdelerinizi? Sarıp sarmalayıp serinletmedim mi bedenlerinizi? Dinlendirmedim mi yorgunluğunuzu? Misafir olduğunuzda kıyılarımı, eğlenesiniz diye dalgalarımla en güzel şarkılarımı söylemedim mi? Geceleri Ay ışığıyla el ele vererek oluşturduğum yakamozlarımla sizleri okşayarak dertlerinizi unutturmak için çaba göstermedim mi? Üzerimde kayıklarının küreklerini çeken sevdalılarımızın söylediği aşk şarkılarına dalgacıklarımla tempo tutmadım mı? Şairlerimize ilham kaynağı olmadım mı? Efsanelerimle hayal dünyanızı süslemedim mi? Kamışlarımdan çocuklarınıza kaval yapmadınız mı? Oltalarınıza, ağlınıza özenle beslediğim en güzel balıklarımı takarak size ikram etmedim mi?

Peki, bütün bunlara karşılık sizler ne yaptınız? Her gün biraz daha kirlettiniz beni. Çevremi ağaçlandıracığımıza, yeşilliklerimi tonlandıracığımıza yaptığınız beton binalarınızla doğal güzelliklerimi yok ettiniz. En acısı da bağırımı delerek beni yaştan suyum boşalttınız yıllarca. Sonra da özelleştirme adına, kuruyan bir meyve ağacının suya olan hasretiyle yaktığı türküyü yüreğinde hissedemeyecek kadar gönlü güzelliklere kapalı; paranın soluk ve soğuk rengini aşamamış, daha çok su, daha çok kâr hirsına esir içinden birilerine peşkeş çektiniz, sattınız beni. Masa başında kalem oyunlarıyla kotamı düşürüp, kıyılarımı yağmaladınız. Birileri zengin olsun diye milyonlarca insana güzellik veren beni zelil ettiniz. Şimdi de gözlerinizi yok oluşturma, kulaklarınızı feryatlarıma tıkıyorsunuz.

Bakın son üç yıl içerisinde elli metre geriledim. Böyle devam ederse yakında çölleşeceğim. Halbuki ben, yalnız Elazığ'ın, yalnız Diyarbakır'ın değil bütün Doğu Anadolu'nun turizm merkezi olmaya namzet bir göldüm. Bir gün Hazar'ın heybetini sularında keşfedecek birileri çıkacak diyordum. İşte o zaman Hazar'la el ele vererek milyonlarca insana yalnızca güzellik sunmakla kalmayacak iş ve aş kapısı da olacaktım. Mavi bayrakla ödüllendirdiğinizde bin yıllarımın hayali gerçek oluyor diye ne de çok sevinmiştim. Benimle Türk dünyasını kucaklamak isteyişiniz, adıma şiir geceleri düzenleyişiniz ne de çok gururlandırmıştı beni. Büyük Hazar'dan bana selam getiren Türkmenistanlı, Azerbaycanlı, Kazakistanlı, Kırgızistanlı, Özbekistanlı, Kafkasyalı şairleri dinlerken içim içime sığmamış, kendimden geçmiş; umut ve sevinç göz yaşlarımı kıyılarımı paylaşarak sabahlara kadar ağlamıştım. Anlayamıyorum nasıl bağdaştırabiliyorsunuz o sevgiye bu ihaneti. Bakın şimdi suyum çekiliyor. Yok oluyorum, ölüyorum. Kendim için değil, beni terk eden güzelliğimin bir parçası olan martılarım, karabataklarım, ördeklerim için üzüldüğüm. Bin yıllarca beni ana bilip sularımda özgürce oynayan balıklarımın yok olması kahrediyor beni. Bana bütün bunları reva gören siz insanlar için üzüldüğüm.

Sizler, herhalde neleri kaybettiğinizin farkında değilsiniz. Birilerinizin dur demesi lazım bu gidişe. Yok mu temsilcileriniz? Yok mu partileriniz, parlamentonuz, parlamenterleriniz? Yok mu yüreğiniz, vicdanınız? Yok mu aklınız, izanınız? Benim sonum sizin de güzelliklerinizin sonu olacak bunu göremiyor musunuz? Niçin bu kadar vurdumduymaz oldunuz? Niçin feryatlarıma kulaklarınızı tıkıyorsunuz? Neden, maviliklerimle göz göze gelmekten korkuyorsunuz?

Siz, "Varlıklarımız bizlere atalarımızdan kalan bir miras değil torunlarımızdan alınan emanettir" diye yola çıkan, Türkiye'nin çöl olmaması için de büyük mücadeleler veren Tema Vakfı; siz, dünya güzelliklerini koruma adına faaliyet gösteren Greenpeace yetkilileri neredesiniz? Siz Türkiye Cumhuriyeti'nin savcılar, yalnızca insanın insana yaptığı haksızlıklar karşısında mı harekete geçersiniz? Yaşayan milyonlarla daha dünyaya gözlerini açmamış milyonların göz hakkı, gönül hakkı, ekme kapısı olan güzelliklerime kastedenler; beni boğazlayanlar, yok etmeye çalışanlar hakkında hiçbir işlem yapmayacak mısınız? Size yalnızca suç duyurusunda bulunmuyorum, sizleri bu büyük katliamı soruşturmak için göreve çağırıyorum.

Ben, hâlâ gözleri ve kalpleri pas tutmamış insanların var olduğunu inanıyorum. Umudumu koruyor; birileri benim feryadımı duyacak diyor, bekliyorum. Gözlerimdeki mavilik henüz sönmedi. Hâlâ sabahları güneşi arkasına alan Hazar'ı içime gömüyor; onun gölgesine sığınmıyor, heybetiyle avunuyorum. Ve bir gün mutlaka; aklın, vicdanın, izanın galip geleceğine inanıyorum.

Hazar Gülü Adına
Hadi Önal/Elazığ
e-posta: hadional@my.net.com

Değerli Okurlar, görüşlerinizi

400 kelimeli geçmeyecek biçimde ve fotoğrafınızla birlikte "TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi, Forum Köşesi, Atatürk Bul. No:221 Kavaklıdere- Ankara" adresine gönderebilirsiniz. Görüşler aktarılırken 3. şahısları suçlayıcı ifadelerden kaçınmasını rica ederiz. Forum'da ve Serbest Kürsü'de yayımlanan okuyucu görüşleri Bilim ve Teknik dergisini bağlamaz. Forum köşesine aşağıdaki telefon ve faks numaralarıyla da erişebilirsiniz:

Tel: (312) 468 53 00 / 1067 (Gülün Akbaba) Faks: (312) 427 66 77